

Interreg “RADA un RĀDA”: Ievērojamākie Interreg programmu projekti Vidzemē

Interreg programmu ietvaros īstenoti simtiem projektu, kas pārklāj visu Latvijas teritoriju, taču šajā “RADA un RĀDA” kampaņā ielūkosimies, kādi ievērojami projekti tika īstenoti Vidzemē. Aicinām sekot Facebook lapai **Interreg Latvija**, lai uzzinātu arī par citiem projektiem, Interreg programmu jaunumiem, pārrobežu sadarbības aktualitātēm un atbalsta iespējām.

1. Projekts “TechTown” - Cēsu digitālā stāsta sākums

URBACT programmas projektā “TechTown” tika pētīts, kādā veidā 11 mazas un vidēji lielas pilsētas 10 Eiropas valstīs, tai skaitā Cēsīs, varētu maksimāli palielināt digitālās ekonomikas darbvietu radīšanas potenciālu. Tās pētīja dažādas iespējas, sākot ar tehnoloģiju klasteru izveidi un beidzot ar atbalsta sniegšanu uzņēmumiem, lai tie varētu piekļūt digitālajām prasmēm un inovācijai, kas nepieciešama to izaugsmei un konkurētspējai. Šī darba rezultātā tika izstrādāti plāni, lai katrai pilsētai palīdzētu izmantot digitālās ekonomikas darbvietu radīšanas potenciālu.

Viena no galvenajām projekta “TechTown” sniegtajām atziņām bija, ka, lai varētu izdarīt digitālo lēcieni, ir ļoti svarīgi izmantot vietējā līmeņa dalībniekus, radīt stabilu tīklu un kartēt esošās un

ideāli piemērotās ekosistēmas. Ieviešot to visu praksē, Cēsis iesaistīja jaunus cilvēkus un pilnībā izmantoja esošā radošo un digitālo industriju centra "Skola6" potenciālu. Ieklausoties vietējo ieinteresēto personu viedoklī, centrs koncentrējās uz bērnu izglītošanu jau agrīnā vecumā.

Projekts "TechTown" tika īstenots pārrobežu sadarbības programmas URBACT ietvaros, kuras mērķis ir veicināt ilgtspējīgu un integrētu pilsētu attīstību. Tās ietvaros resursi un zināšanas tiek izmantoti, lai palīdzētu pilsētām ieviest uzlabojumus četrās jomās: pārvaldība, vide, iekļaušana un ekonomika.

2. Projekts "Mežtaka" - 2141 km garš pārgājienu maršruts, kas ved cauri Latvijas, Lietuvas un Igaunijas skaistākajiem mežiem

Centrālā Baltijas jūras reģiona programmas projekta "Mežtaka" vadošais partneris ir Latvijas lauku tūrisma asociācija Lauku Ceļotājs, kas kopā ar citiem partneriem no Latvijas (Vidzemes Plānošanas Reģions, Rīgas Plānošanas Reģions, Dabas aizsardzības pārvalde, AS Latvijas Valsts Meži) un Igaunijas (MTÜ Setomaa Turism, MTÜ Peipsimaa Turism, MTÜ Eesti Maaturism, MTÜ Ökokuller) sniedz iespēju kā vietējiem, tā viesiem iepazīt dabas burvību, atpūšoties gan relaksējošās pastaigās, gan izaicinājumu pilnos īsāku un garāku distanču pārgājienos.

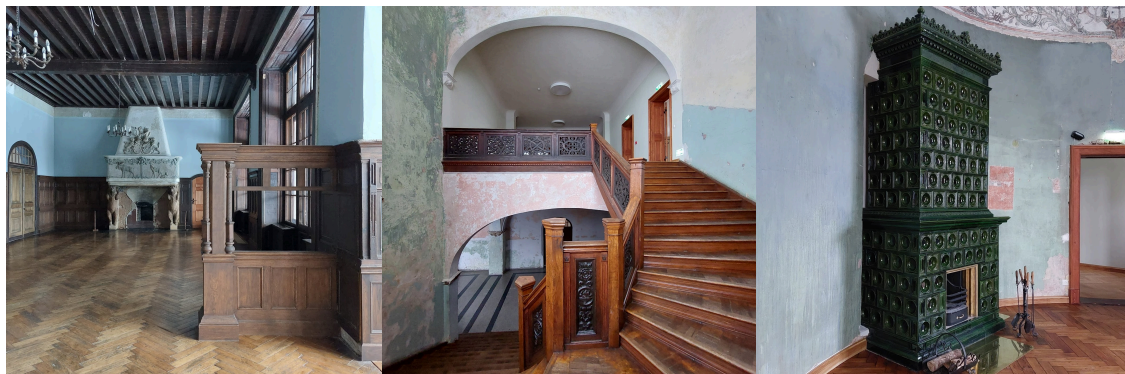
Mežtaka ir Eiropas garās distances pārgājienu maršruta E11 daļa Baltijas valstīs, kas ved cauri Latvijas, Lietuvas un Igaunijas skaistākajiem mežiem, reģionālajiem, dabas un nacionālajiem parkiem. Tā sākas no Polijas - Lietuvas robežas pie Lazdiju (Lazdijai) pilsētas, ved cauri Latvijai, iegriežoties Rīgā, un nonāk Tallinā, Igaunijā.

Tās garums ir 2141 km, 102 līdz 114 dienas (~ 3 ar pusi mēneši) un segums - asfalts, grants ceļš, zemes ceļš, taka, gājēju ceļš, koka laipas, smilšaini, oļaini un akmeņaini liedagi.

3. Projekts "Heritage" - Austrumvidzemes kultūras un mākslas centrs Cēsaines pils

Pārrobežu sadarbības projekta "Heritage" ietvaros tika paveikti vērienīgi pārbūves un restaurācijas darbi, lai atjaunotu nozīmīgo Vidzemes kultūrvēsturisko objektu - Cēsaines pili. Turklāt, Interreg projekta ietvaros tika atrisināts arī vides pieejamības jautājums - tagad pils ir pieejama apmeklētājiem ar pārvietošanās grūtībām.

Cesvaines pils 2. stāvā tika izbūvēts vestibils ar aprīkotu konferenču zāli un telpu pils darbiniekiem. No vestibila uz bēniņiem uzstādītas jaunas koka kāpnēs, izgatavotas pēc senajām pils fotogrāfijām, iekļaujot atsevišķus elementus, kas vēl bija saglabājušies no vēsturiskajām kāpnēm. Savu sākotnējo krāšņumu ir atguvis viens no pils kamīniem lielā torņa Medību telpā. Kamīns ar vēsturiskajiem zaļajiem glazētajiem podiņiem pilnībā restaurēts, tam ir vēstures pieminekļa nozīmes statuss, kā arī vēsturisko veidolu atguvusi arī viena no pils āra terasēm, kuru šobrīd grezno koka kolonnas, kokgriezumi un kapara jumts. Pils labā spārna pagrabā ir atjaunotas un pielāgotas telpas ēdināšanas pakalpojumu sniegšanas vajadzībām.

Turklāt, pilī tika ierīkota ugunsdrošības un apsardzes signalizācija, trauksmes izziņošanas sistēma, kā arī daļā no pils telpām ierīkota centrālapkures sistēmas, un ir sakārtota kanalizācijas un notekūdeņu sistēma.

Apmeklējiet burvīgo Cesvaines pili un novērtējiet Interreg projekta rezultātus [šeit](#).

4. Projekts “Valkas-Valgas Dvīņu pilsētas centrs”

Igaunijas-Latvijas pārrobežu sadarbības programmas “Valkas-Valgas Dvīņu pilsētas centra” projekta mērķis ir attīstīt un uzlabot kopīgu, pievilcīgu atpūtas zonu ap Pedeles upi un Varžupīti, kur Valgas-Valkas iedzīvotāji un viesi varētu pavadīt savu brīvo laiku.

Tā izstrādes laikā ir uzbūvēts jauns Valkas centrālais laukums, kas tiks izmantots kultūras pasākumiem, brīvdabas tirgiem un cita veida saietiem. Laukuma dienvidu daļā starp kokiem ir bērnu rotaļu laukums un parka soliņi.

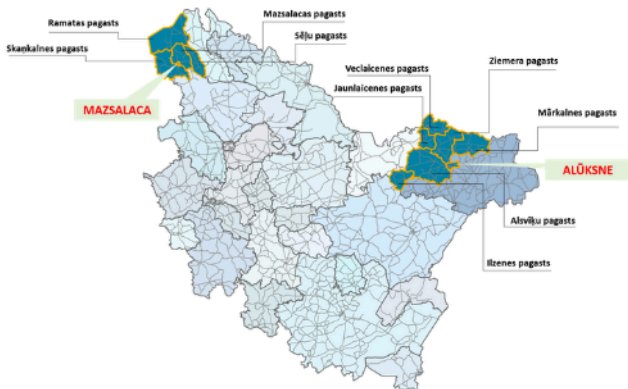

Lai atvieglotu robežas šķērsošanu jaunajā centrālajā zonā, pāri Varžupītei / Konnaojai uzbūvēts jauns gājēju tilts. Šis tilts ir paredzēts tikai gājējiem, un tas ir pilnīgi jauns robežas šķērsošanas punkts. Jaunā tilta vidū uzstādītas šūpoles, kas ļauj cilvēkiem šūpoties no Latvijas uz Igauniju un atpakaļ. Zaļā zona un celiņi savieno Valkas pilsētas laukumu tieši ar Pedeles atpūtas zonu.

5. Projekts “MAMBA” - Transports pēc pieprasījuma

Interreg Baltijas jūras reģiona programmas projekta “MAMBA” mērķis ir veicināt mobilitātes risinājumus lauku apvidos, kā arī iedzīvotāju līdzdalību lauku mobilitātes pilnveidošanas procesos. Projekta partneri no 6 Eiropas valstīm ir apņēmušies kopīgi uzlabot mobilitātes pakalpojumu pieejamību attātajos lauku reģionos.

Attātajos lauku reģionos aizvien grūtāk ir nodrošināt ne tikai individuālus pakalpojumus “cilvēki pēc pakalpojuma” pieejamību, bet arī tādus pakalpojumus kā “pakalpojumi pie cilvēkiem” (piemēram: mājas aprūpe gados veciem cilvēkiem vai dažādu preču/pakalpojumu nodrošināšanu).

Vidzemes plānošanas reģions projekta “MAMBA” ietvaros īstenoja modeli “Transports pēc pieprasījuma” (TPP) pilotēšanu un vadīja aktivitātes par “Spēju veidošanu inovatīviem un ilgtspējīgiem mobilitātes risinājumiem”. Šo aktivitāšu ietvaros projekta partneri izstrādāja datubāzi par mobilitātes risinājumiem, rokasgrāmatu pašorganizētai mobilitātei, kā arī vadlīnijas jaunu mobilitātes risinājumu plānošanai, analizējot pastāvošos juridiskos šķēršļus jaunu risinājumu ieviešanai. Tika organizēti arī nacionālie ieinteresēto pušu pasākumi, kā arī lauku mobilitātes semināri, par kuriem atbildīgais partneris ir tieši Vidzemes plānošanas reģions.

6. Projekts “SWARE” - Mantojuma ilgtspējīga apsaimniekošana ūdensceļu reģionos

Interreg Europe programmas projekta vispārīgais mērķis ir veicināt iekšzemes ūdensceļu reģionu dabas un kultūras mantojuma integrētu pārvaldību. Tas tiek panākts ar partneru reģionu politikas instrumentu uzlabošanu, lai radītu labāku līdzsvaru starp dabas resursu un radītā kultūras mantojuma aizsardzību un ilgtspējīgu izmantošanu. “SWARE” projektā iesaistītie ūdensceļu reģioni ir ar lielu vienotā kultūras un dabas mantojuma vērtību – mazskartas dabas daudzveidība un ievērojams daudzums ēku vēsturiskās pilsētās, kas ir cieši saistītas ar ūdensceļiem.

Visi projekta partneri, tai skaitā Vidzemes plānošanas reģions atzīst, ka reģionu socioekonomiskā nākotne lielā mērā balstās uz spēju atrast sinerģiju starp kultūras un dabas mantojuma vērtību saglabāšanu nākamajām paaudzēm un “vērtu atvēršanu” kontrolētai viesu ieplūšanai.

Lai stiprinātu attieksmi par Vidzemes novada rīcībā esošā mantojuma vērtību un ilgtspējīgas izmantošanas iespējām, tapis rīcības plāns dabas un kultūras mantojuma integrētas pārvaldības jomā. Tā izstrādē tika meklētas atbildes uz jautājumu, kā radīt labāku līdzsvaru starp dabas resursu un kultūras mantojuma aizsardzību, vienlaikus nodrošinot šo resursu ilgtspējīgu izmantošanu tūrisma piedāvājuma veidošanā.

Rakstu sagatavoja:

Linda Ermiča

vecākā eksperte

VARAM

Attīstības instrumentu departaments

Teritoriālās sadarbības nodaļa

Interreg

Co-funded by
the European Union